

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 98 hallituksen esityksen johdosta laiksi tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n muuttamisesta sekä laiksi eräiden kotihoidotukien verovapaudesta**

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 1984 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 207 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n muuttamisesta sekä laiksi eräiden kotihoidotukien verovapaudesta. Valiokunta on käsitellyt tämän esityksen yhteydessä eduskunnan 16 päivänä maaliskuuta 1984 valmisteltavaksi lähettämän ed. P. Leppäsen ym. lakialoitteen n:o 31 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta sekä eduskunnan 20 päivänä maaliskuuta 1984 valmisteltavaksi lähettämät ed. Alarannan ym. toivomusaloitteen n:o 34 omassa kodissaan lapsiaan hoitavien perheiden verotuksen keventämisestä, ed. Hurskaisen ym. toivomusaloitteen n:o 66 lasten päivähoitoon kuljettamisesta aiheutuvien kustannusten vähentämisestä verotuksessa, ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 77 lasten kotihoidokustannusten saattamisesta vähennyskelpoiseksi verotuksessa, ed. Paavilaisen ym. toivomusaloitteen n:o 120 lapsiperheiden verotuksen kohtaantumisesta, ed. Riihijärven ym. toivomusaloitteen n:o 146 kotiapulaisen pitämisestä aiheutuvien palkkakustannusten vähennyskelpoisuudesta eräissä tapauksissa, ed. Tuomaalan toivomusaloitteen n:o 158 kotiapulaisten ja lastenhoitajien palkkojen vähennysoikeutta verotuksessa koskevasta selvityksestä ja ed. Zilliacuksen toivomusaloitteen n:o 185 pienten lasten hoidosta aiheutuneiden kustannusten vähentämisestä verotuksessa.

Nykyinen lasten kotihoidon tukijärjestelmä perustuu 21 päivänä helmikuuta 1980 lasten kotihoidon tuen myöntämisen perusteista annettuun valtioneuvoston päätökseen siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Näiden perusteiden mukaisesti kunnan lapsen huoltajalle antama taloudellinen tuki on vuosittain säädetty verovapaaksi tuloksi. Lasten hoidon tukijärjestelmää kehitetään pienten lasten hoidon kehittämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti siten, että uusi järjestelmä on tarkoitus saattaa voimaan asteittain

vuoden 1985 alusta lukien. Useiden viime vuosien sosiaalipoliittisten uudistusten yhteydessä omaksutun periaateratkaisun mukaisesti tulee myös lasten kotihoidon tuki, joka maksetaan välittömästi äitiyspäivärahakauden jälkeen, äitiyspäivärahan tavoin pysyvästi jo voimassa olevan lainsäädännön mukaan veronalaiseksi tuloksi. Hallitus ehdottaa, että tätä veronalaista lapsen kotihoidon tukea käsiteltäisiin verotuksessa kuten palkkaa ja muuta ansiotuloa, minkä vuoksi tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 1 momentin sisältämää ansiotulojen luetteloa ehdotetaan täydennettäväksi lapsen kotihoidon tukea koskevalla lisäyksellä.

Valtioneuvoston hyväksymän lasten kotihoidotukijärjestelmän mukaisen verovapaan tuen maksamista jatketaan edelleen nykyisin perustein vuosina 1985—1987, jos äitiysrahan maksaminen on päättynyt vuoden 1984 puolella. Koska tämä tuki on nykyisinkin vuosittain säädettyjen poikkeuslakien perusteella verovapaata, hallitus ehdottaa, että säädettäisiin laki eräiden kotihoidotukien verovapaudesta, jonka mukaan edellä tarkoitettu kotihoidon tuki olisi verovapaata. Verovapaus rajoittuisi siis niiden alle 3-vuotiaiden lasten hoidon tukeen, joiden osalta äitiysraha-kausi päättyy vuoden 1984 loppuun mennessä. Ehdotettua lakia sovellettaisiin vuosilta 1985—1987 toimitettavissa verotuksissa. Eduskunnassa on erikseen käsiteltävänä esitys veronalaisen lapsen kotihoidotuen saattamisesta ennakkooperinnän piiriin.

Lakialoitteeseen n:o 31 sisältyvän lakiehdotuksen mukaan veronalaiseksi tuloksi ei katsottaisi, sen mukaan kuin verohallitus vuosittain tarkemmin määrää, lasten päivähoidosta annetun lain (36/73) tarkoittamalle perhepäivähoitajalle kunnan maksamaa korvausta.

Toivomusaloitteessa n:o 34 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin omassa kodissaan lapsiaan hoitavien perheiden valtionverotuksen lie-

ventämiseksi korottamalla puoliso vähennyksen määrää tuntuvasti nykyisestäään mainittujen perheiden osalta.

Toivomusaloitteessa n:o 66 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin, joilla lapsen päivähoidosta johtuvat kuljetuskustannukset otettaisiin verotuksessa vähennyksinä huomioon.

Toivomusaloitteessa n:o 77 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus nopeasti ryhtyisi toimenpiteisiin lasten kotihoitokustannusten saattamiseksi vähennyskelpoisiksi verotuksessa.

Toivomusaloitteessa n:o 120 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireesti toimenpiteisiin selvittääkseen lapsiperheitten verotuksen kohtaantumista, erilaisten tukien ja tulonsiirtojen tosiasiallista vaikutusta perheitten asemaan ja antaisi tämän työn perusteella ratkaisevia muutosesityksiä eduskunnalle.

Toivomusaloitteessa n:o 146 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin, että kotiapulaisen palkka- ja sosiaalikulutukset saataisiin verovähennyskelpoisiksi lapsiperheiden, invalidien ja vanhusten etujen mukaisesti.

Toivomusaloitteessa n:o 158 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus

ryhtyisi toimenpiteisiin kotiapulaisten ja vastaavien palkkojen verovähennysoikeutta koskevan selvitystyön aikaansaamiseksi.

Toivomusaloitteessa n:o 185 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin sellaisten muutosten aikaansaamiseksi verolainsäädäntöön, että lapsiperheet saavat oikeuden vähentää verotuksessa pienten lasten hoidosta aiheutuneet kustannukset.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettaa puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä. Koska lakia lasten kotihoidon tuesta ei ole vielä hyväksytty, valiokunta on tehnyt ensimmäisen lakiehdotuksen 1 momentin 10 kohtaan ilmaisullisen muutoksen sekä tehnyt tästä aiheutuvan täsmennyksen toisen lakiehdotuksen 1 §:n 2 kohtaan.

Käsittelemiensä aloitteiden suhteen valiokunta on asettanut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset näin kuuluvina:*

## 1.

### Laki

#### tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1984 annetussa laissa (604/84), näin kuuluvaksi:

#### 17 b §

Ansiotuloksi katsotaan:

(1—9 kohta kuten hallituksen esityksessä)

10) lasten kotihoidon tuesta annetussa laissa (poist.) tarkoitettu kotihoidon tuki.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

2.

## Laki

## eräiden kotihoitotukien verovapaudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

## 1 §

Valtion- ja kunnallisverotuksessa ei ole veronalaista tuloa taloudellinen tuki, jonka kunta antaa alle 3-vuotiaan lapsen huoltajalle:

1) jos tuki myönnetään valtioneuvoston hyväksymän lasten kotihoitotukijärjestelmän puitteissa tai muutoin vastaavien perusteiden mukaisesti; ja

2) jos aika, jolloin perheellä on oikeus saada sairausvakuutuslaissa (364/63) tarkoitettua äitiysrahaa edellä mainitusta lapsesta, on päättynyt

ennen *lasten kotihoidon tuesta annetun lain voimaantuloa.*

## 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös  
(Kuten hallituksen esityksessä)

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohjana on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

*että lakialoitteeseen n:o 31 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.*

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1984

Vielä valiokunta ehdottaa,

*että toivomusaloitteet n:o 34, 66, 77, 120, 146, 158 ja 185 hylättäisiin.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo (osittain), Alppi, Impiö, Joutsenlahti, Koskenniemi (osittain), Linna, Malm, Mäki-Hakola, Rosnell (osittain), Rönholm, Tenhiälä, Tikka, Tuovinen

(osittain) ja Vainio sekä varajäsenet Hietala (osittain), Jokela, Kuusio (osittain), Lahti-Nuuttila, Manninen (osittain), Mattila (osittain), Piipari (osittain), Rusanen (osittain), Sasi ja Vepsäläinen.

## Vastalauseita

## I

Käsitellessään hallituksen esitystä valiokunta on käsitellyt myös ed. P. Leppäsen ym. lakialoitteen n:o 31 laiksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta. Aloitteessa ehdotetaan tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momenttiin lisättäväksi uusi 8 a) kohta, jonka mukaan kunnallisille perhepäivähoitajille maksettava hoitokulukorvaus ei olisi veronalaista tuloa. Aloitteen perusteluihin viitaten pidämme sen hyväksymistä oikeana ja tarkoituksenmukaisena.

Ehdotammekin,

*että hallituksen esitykseen sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotus hyväksyttäisiin valiokunnan ehdottamassa muodossa ja lisäksi eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta

*Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 22 §:n 1 momenttiin uusi 8 a kohta seuraavasti:*

#### 22 §

*Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:*

*Tämä laki tulee voimaan      päivänä  
kuuta 198 .*

8 a) sen mukaan kuin verohallitus vuosittain tarkemmin määrää lasten päivähoidosta annetun lain (36/73) tarkoittamalle perhepäivähoitajalle kunnan maksamaa hoitokulukorvausta.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1984

Osmo Vepsäläinen

Irma Rosnell

Ulla-Leena Alppi

## II

Hallitus esittää, että lasten kotihoidontuesta annetussa laissa tarkoitettu kotihoidontuki kaikine lisineen katsottaisiin verotuksessa saajansa veronalaiseksi ansiotuloksi. Vielä hallitus esittää, että lakisääteistä järjestelmää edeltäneen valtioneuvoston hyväksymän lasten kotihoidontukijärjestelmän puitteissa tai muutoin vastaavin perustein maksettu taloudellinen tuki säädettäisiin edelleen verovapaaksi tuloksi vuosilta 1985—1987 toimitettavissa verotuksissa, mikäli oikeus tukeen on syntynyt ennen lasten kotihoidontuesta annetun lain voimaantuloa.

Hallituksen esitys on kokoomuksen voimakaasta vastustuksesta huolimatta käsitelty valtiovarainvaliokunnassa ennen lasten kotihoidontuesta annetun lain säätämistä ja jopa ennen kuin sosiaalivaliokunta on edes käsitellyt mainittua lakia edes ensimmäisessä käsittelyssä. Kokoomuksen mielestä tietyn tulon tekeminen veronalaiseksi edellyttää täsmällistä tietoa tulon perusteista ja määrästä. Kokoomus hämmästelee suuresti sitä välinpitämättömyyttä, millä hallituspuolueet suhtautuvat lakiesitysten käsittelyyn. Hallituspuolueiden vastuuttomuudella päädytään juuri sisällöltään epäonnistuneisiin lakeihin.

Hyvä lainsäädäntötapa edellyttää, että viitat-

taessa lakiin on myös sen säädöskokoelmanumero mainittava. Kokoomuksen mielestä tätä hyvää tapaa olisi edelleen tullut noudattaa.

Yli 100 suomalaista kuntaa on maksanut oma-toimisesti valtioneuvoston hyväksymää kotihoitojärjestelmää vastaavien perusteiden mukaisesti kotihoidontukea. Nämä kunnat ovat myös vuoden 1985 tulo- ja menoarvioonsa varanneet määrärahat tämän kotihoidontuen maksamiseksi. Näiden tukien saattaminen veronalaiseksi vuonna 1985, mitä hallituksen esitys tarkoittaa, olisi täysin kohtuutonta. Kunnille olisi ehdottomasti varattava siirtymäaikaa ainakin vuoteen 1988 asti niiden nykyisin käytössä olevan kotihoidontukijärjestelmän soveltamiseksi tuen verovapauden puitteissa. Tämä on välttämätöntä myös siitä syystä, että ilmeisesti lasten kotihoidontuesta mahdollisesti annettavassa laissa myönnettävä tuki on siinä määrin vähäistä mainittuina vuosina, ettei se millään tavalla voi korvata kuntien maksamaa kotihoidontukea.

Edellä olevan perusteella esitämmekin,

*että hallituksen esitykseen sisältyvä toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:*

## Laki

### eräiden kotihoitotukien verovapaudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### 1 §

Valtion- ja kunnallisverotuksessa ei ole veronalaista tuloa taloudellinen tuki, jonka kunta antaa lapsen huoltajalle lapsen kotona tapahtuvan hoidon tukemiseksi, jos se myönnetään vuo-

*den 1984 päättyessä sanotussa kunnassa voimassa olleiden perusteiden mukaisesti.*

#### 2 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

---

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1984

Kimmo Sasi

Pentti Mäki-Hakola

Pertti Salolainen

Lauri Impiö  
Pirjo Rusanen

